

Luontoperustaisuuden mahdollisuudet haastavan työmarkkina-aseman asiakkaille?

Tuija Keihtä

johtava työllisyysasiantuntija

Lapin liitto/Lapin TYP



Luontoperustaisuuden mahdollisuudet haastavan työmarkkina-aseman asiakkaille?

- Pitkäkestoisessa työllistymisessä luonnonvaratalous edellyttää usein yrittäjyyttä

- **Biotalous**

- Maa- ja metsätalous
 - esim. maanviljelijät ja karjatilalliset, lomittajat, metsäkoneen kuljettajat
- Ammattikalastus
 - pyyntikaluston omistus ja kalan käsittelytilat
- Porotalous
 - perinteisen elinkeinon yhdistäminen nykutekniikkaan
- Luonnonvarojen hyödyntäminen ja jalostaminen
 - Kaivosteollisuuden ammatit, käsityötaidot
- Matkailun elämyspalvelut
 - esim. palveluosaamisen lisäksi kielitaitoa



Luontoperustaisuuden mahdollisuudet haastavan työmarkkina-aseman asiakkaille?

- Lisätienesti ja hyvinvointi
 - Luonnon antimien keräys ja myynti
 - Kalastus-ja metsästys
 - Metsäomistus; hoito, polttopuutuotanto, myynti
 - Kaupunkiviljely



Luontoperustaisuuden mahdollisuudet haastavan työmarkkina-aseman asiakkaille?

- Mielletään paljolti kuntouttavina palveluina heikossa työmarkkinasemassa oleville henkilöille

- **Kuntoutuspalvelu**

- Creen care toiminnan eri variaatiot
 - Luontohoiva ja luontovoimapalvelut
- Kuntouttava työtoiminta
 - ”ryskätyöt”, työpajonen ryhmätoiminta



- **Palkkatukityö**

- Kunnan, säätöiden, yritysten kunnossapitotöitä

Luontoperustaisuuden mahdollisuudet haastavan työmarkkina-aseman asiakkaille?

Social economy

- Eurooppalainen määritelmä:
 - Yhteiskunnalliset yritykset ja osuuskunnat, jotka pyrkivät sosiaaliseen, yhteiskunnalliseen tai ympäristövaikuttavuuteen
 - Liikevoitto käytetään toiminnan kehittämiseen
 - Komissio: Euroopassa 2 miljoonaa yhteiskunnallista yritystä, 10% EU:n yrityksistä
- Social economy ei ole hyväntekeväisyyttä (vrt. CSR), vaan liiketoimintaa, jonka tavoitteena taloudellisen hyödyn sijasta yhteiskunnallinen/sosiaalinen vaikuttavuus
- Ei tarkkaa suomenkielistä käännöstä
 - Käännetty mm. sosiaalitaloutena tai yhteisötaloutena
 - Sosiaalisesti kestävä talous

Social economy / Sosiaalisesti kestävä talous

- **Pääministeri Marinin hallitusohjelma 2019**
Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta
- **Lapissa sosiaalisesti kestävä talous**
 - Yhteisönäkökulma
 - Kohteena koko yhteisö, ei vain marginaaliryhmät
 - Sosiaalinen on osa kokonaisuutta, ei vain sosiaaliset taidot
 - Ajattelutavan muutos > työttömät henkilöt nähdään resurssina ei rasitteena
 - **Lapin kansainvälistyminen ja älykkään erikoistumisen strategia**
 - Arctic smartess toimintamalli
 - Yhteisen ajattelun mallinus on luotu, mutta koordinaatio puuttuu ja mallinuksen vieminen käytäntöön
 - Tällä hetkellä Lapissa on erillisiä hankkeita, jotka toteuttavat ajattelua esim.
Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävää kehitystä -hanke Sosiaalitaloushanke Lapin Amk,
Lapin tuetun työllistymisen osuuskunta –hanke Eduro-säätiö

Social economy Sosiaalisesti kestävä talous Lapissa (1)



Social economy

Sosiaalisesti kestävä talous Lapissa (2)



Sosiaalisesti kestävä talous Lapissa (3)

Tavoitteena

- Vastata väestön ikääntymiseen ja syrjäisten alueiden hiljenemiseen
- Luonnonolosuhteiden säilyttäminen (hyvinvointi luonnosta)
- Elinkeinojen kasvu hyödyttämään paikallisyhteisöjä
- Vähentää julkisen sektorin kustannuksia (ei korvaa julkista sektoria)
- Mahdollisuuksia työllistymiseen ja työn tekemiseen asuinpaikassaan
- Lapin pitäminen asuttuna ja elinvoimaisena



KIITOS

10.3.2020